

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre 3 kor. — III. Félévre 3 kor. — IV. Negyedévre 3 kor. — III. Negyedévre 3 kor. 40 fl.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota, földszint, az udvarban belül.

Törvény az aszfaltbetyárok ellen.

A nők sehol a világon nagyobb védelemben nem részesülnek, mint Amerikában és Angolországban. A törvény megadta nekik a legmesszebb menő szabadságot, különösen Amerikában. De ez a védelem csak a jogra vonatkozik.

Sokkal hathatóssabb az a védelem, amelyben a nőket a publikum részesíti.

Csak nemrég történt Londonban, hogy egy öreg asszony egy megtelt omnibuszra szállt fel. Ülőhely nem volt már. Csupa nő foglalta el az ülőhelyeket, a férfiak mind álltak. Csak egy fiatal ember ült kényelmesen az egyik helyen és nem mozdult. Az öreg asszony egyideig álldogált, végre egy fiatal nő állt fel s átengedte helyét az öreg

asszonynak. Az egyik férfi erre rászólt az udvariatlan fiatalemberre:

— Nem ségyenli el magát, hogy egy nő kénytelen átengedni helyét e tisztas asszonynak s maga itt terpeszkedik?

A fiatal ember ingerülten válaszolt, mire a jelenvolt férfiak se szóltak, se beszéltek, hanem galléron ragadták az udvariatlan ifjút és úgy letolták az omnibuszról, hogy többé soha sem jutott valószínűleg eszébe udvariatlankodni sehol.

Ily védelemben részesülnek a nők ottan. S jaj annak az aszfaltbetyárnak, aki védtelen nőikkel enged meg magának valamit az utcákon. A járó-kelők azonnal védelmére kelnek a nőknek s ugyancsak elpáholják azt, aki vakmerő tolakodással s szemtelen ajánlatokkal inzultálni mer valamely asszonyt.

S mégis ezzel be nem érik már az amerikaiak.

Tul az oceánról hozza a drót a hírt, hogy az amerikai törvényhozó testületben egy ur, névszerint Bannet, törvényjavaslatot nyújtott be a nők védelmére az aszfaltbetyárok ellen. Ő nem elégszik meg a nők jogvédelmével, nem azzal, hogy a publikum igazi lovagiassága minden esetben pártfogásába veszi az üldözött asszonyokat, neki törvény kell, amely szigorú büntetéssel sújtja azokat, akik nőket inzultálni merészkednek.

Sajnos, nálunk sem a törvény, sem a publikum nem részesíti kellő védelemben a nőket, sem a publikum nem áll pártjukra, ha rászorúlnak.

Nálunk büntetlenül követnek el minden néven nevezendő inzultust a nőekkel az utcákon. Napról-napra szaporodnak a pa-

Álarozósbál.

I.

Egyszerűen lefotografálni való volt az egész asszonytársaság. Hogy félre ne értenek: nem szért talán, mintha Leffroy ezredesné özsonnáján csupa szép asszony volna jelen. Nem. Hanem tanulmányra való volt, miként viselkednek egymással szemben ezek a tisztasasszonyok: olyan előzékeny, majdnem alázatos hangon beszélt például a főhadnagy felesége az őrnagynéval, az őrnagyné az ezredesnével, mintha a szolgálati engedelmesség a tisztkefeleségeire is érvényes volna.

Az ezredesné akként pattogatott és hangsu yozott minden egyes szót, mint mikor térje tartja a gyakorlóterem az egybegyűlt tisztikar előtt a harcászati megbeszélést.

— Remélem, hölgyeim, tudják, hogy miért hívtam ma össze erre a barátságos özsonnai beszélgetésre. Végre is, ha az ember nem akarja, hogy ebben a lehetetlen, unalmas v déki fészekben elposhadjon, hát magának kell valamiféle szórakozásról gondoskodnia.

Igazán nem tudom, örüljek-e vagy sem, hogy most színtársulat nincs ebben az ugynevezett városban. Mert ha van, az is olyan, hogy bárcsak itt se volna.

Az asszonyoknak a negyvárosi garnizónak jutottak az eszükbe. Nagyon sóhajtottak, hogy micsoda élvezet volna most a Frangaisba menni.

— Hát mit tegyünk, hogy teljesen meg ne őrlje a lelkünket az unalom?

Ez kérdés volt ugyan, de olyan, hogy azért senki se merjen rá felelni. Ugyis hiába való lett volna akarmelyikünknek a véleménye, mikor kész volt már az ezredesné terve:

— Sokáig gondolkoztunk férjemmel, az ezredessel — ezt hangsúlyozottan mondotta — hogy mi volna okos is, kellemes is. Végre megállapodtunk egy álarozósbáln.

Kitörő lelkes taps.

— Még pedig itt tartjuk meg nálam. Es kizárólag csakis mi leszünk itt.

Öntöztes tekintet mindenkinek a szeméből.

— A préfétné ugyan meg akar majd egy kisé pukkadni, hogy ő sem lesz meghiva, de ez az ő baja.

Kitörő lelkesedés.

— A saját érdekükben van, hölgyeim, hogy egyik a másiknak el ne árulja, mi yen jelmezben lesz.

Kétkedő tekintetek, hogy: lesz e „mindegyik”-ben ennyi erő és önmegtartóztatás.

— A férjem is megfogadtatja ugyanezt

a diszkreციót az ezred tisztikarával. Mához két hétre terveztük az estét és főlölegesenek is tartom ismétlni, hogy én is, férjem is, leányom is számítunk mind gyökükre.

II.

Beesánatot kérek az őszinteségemért, de bizony elég esetlen volt az ezredes lakása. Olyan hatalmasak voltak a szobák, mintha az állami háznak építője arra számított volna, hogy a katonatisztiek a szobáikban gyakorolják a legényéget, Persze, hogy a butorok mind elvesznek ezekben az óriási termekben. Bosszankodott is eleget Leffroy ezredesné, de annál jobban örült most, hogy itt volt az álarozósbál estéje, legalább lesz hol táncolni. Léo ie, egy szubtilisan bájos tizenhétéves esztendő leány, alig birt a boldogságát!

— Istenem edes anyukám, táncolni fogunk.

— Fogunk? Csak fogsz kedvesem.

Mikor így ránezett a leányára, akkor érezte, már kinőt a táncoló cipőktől.

És lázasán rendezkedett mindent. Kilenz órára már együtt volt az egész színpompás társaság. Valami egzotikus jelmez bizony nem igen lehetett találni. Sőt őszinteséggel beszélve, az izlés nem üt diadalt. Pierrek, Pierrettek. Arlekinok, Kolumbinák, néhány cigányleány, néhány török:

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!
Lusztig és Bán fűszer-, liszt- és gyermatárú nagykereskedése Debreczen, Városi bérház.
 (Uj huszárnokkal szemben.)
 Hol a kicsinybeni vásárláshoz is a legolcsóbb árak számítanak.

naszok, hogy itt is, ott is bántalmaztak szemtelen tolkodással és még szemtelenebb ajánlatokkal utcákon járó védtelen nőket. Törvény nincs, amely ilyen dolgokért büntetné az illetőket. — A publikum pedig meglehetősen indolens az ilyen jelenségekkel szemben.

Csak ritka eset, hogy véletlenségből akad egy inzultált nőnek valamely lovagja, férje, rokona, vagy ismerőse, aki ott nyomban megrend zabályozza az aszfalt-betyárt.

Az időszaki sajtó néha hírt is ad ilyen kivételes esetekről s ekkor nyilvánosságra kerül, hogy ez, vagy az jól kikapott szemtelenségeért az utcán.

Ilyenkor örülnek a tisztességes gondolkozású emberek. — Mindenki örül, bizonyosan a törvényhozók is. De azért komolyan még sem gondolnak arra, hogy talán törvényhozásilag kellene ezt az ügyet rendezni.

A nők védelmével úgy vagyunk, mint a párbaj-kérdéssel. Mindenki óhajtja a párbajnak megszüntetését, de azért az illetékes, erre hivatott tényezők mégis csak késnek a törvényvel, amely az ügyet végképpen elintézhethető.

De ha még nagyon is messze vagyunk attól, hogy a nők jogait és tisztességét törvényhozásilag

megvédelmezzük, legalább a közönség figyelmét hívjuk fel, hogy részben, vagy egészben vegye pártfogásába az inzultált nőket és büntesse maga az amerikaiak és angolok példája szerint azokat, akik védtelen nőket inzultálni elég vakmerők.

A katolikus kongresszus.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, január 15.

A kongresszus úgy találja, hogy a vita nagyon is eloyulik a 27-es bizottság javaslata fölött. Az általános impresszió az, hogy Apponyi javaslatának meg lesz a többsége, annál inkább, mert a főpapság egyetért vele tart.

A mai ülésen gróf Szapáry Gyula előkölt. Az első szónok

Csernoch János kanonok azt látja, hogy a 27-es bizottság nem tartotta eléggé szem előtt a katolikusok jogainak védelmét. Wlassics miniszter oly szűkre szabta az autonómia határát, hogy az a semminél is kevesebb. Még Eötvös miniszter a törvényből magyarázta ki az autonómia szükségességét, addig a mostani kultuszminiszter egészen más tényezőkre támaszkodik az autonómia megteremtésében. Szólvissza utasítja azt az elhangzott vádat, mintha a katolikusok nem tevének semmit az elemi iskolázatás érdekében. A főpapság folyton nagy alapítványokat tett a célokra és Simeon hercegprincis maga egy milliót áldozott erre az ügyre. A püspökök kinevezésére kérvényezte a javaslat azt konstatálja, hogy a kongresszusnak tekintetben legyen tiszteletadó vároma. Ez nem mond semmit, először, mert a kinevezés a király személyes joga, másodsor, mert ezen votum a kormányt úgy se kötelezi. A tanulmányi alapok feletti ellenőrzési jog, úgy ahogy a javaslat tervezi, mit se ér, minthogy a miniszter a kongresszus idevonatkozó észrevételét csak

akkor terjeszti a király elé, ha neki tetszik, ha nem tetszik, hát nem teszi; senki, semmi őt erre nem kötelezi.

Csernoch ezután polemizál Apponyival és azt igyekszik kimutatni, hogy az autonómia, úgy, ahogy azt a kormány akarja, nem ér semmit, mert azokat a jogokat, melyeket most akarnak biztosítani, a katolikusok már eddig élvezték. Ezzel szemben a protestantizmus autonómiája már száz év óta fennáll és folyton fejlődik. Nem nyírbálták folyton, mint a katolikusokét. Különbözik a mostani államosító és központosító irányzat mellett kiadás sincs rá, hogy a katolikus autonómia fejlődni fog. A katolikus iskolákban igen sokáig oly történelmi könyvet használtak, amelyben a tények a katolikusok rovására meg voltak hamisítva. Csak egy főpap erélyes közbenjárására változtatta meg a miniszter a tankönyvet.

Rakovszky István: Hisz a miniszterek mind szabadkőművesek.

Csernoch János ezután a jogfentartó nyilatkozatot bírálhatja, melynek szerinte nincs semmi gyakorlati értéke. A 27-es bizottság javaslatát nem fogadja el. Ezután gróf Majláth József vette szívébe a javaslatot. Majd Ugron Gábor szólott.

Ugron Gábor: Olyan ez a kongresszus, mint az ifju, aki örökégre helyett alamizsnát köntörög. Vagy mint a kovacslegény, aki a Talpra magyar szózatára — fegyver helyett bilincset kovásol. (Ugy van!) Nekünk, a katolikusok védelmére fegyverre van szükségünk. Franciaországban, Spanyolországban, Olaszországban a katolikusok üldözését látja. Az a modor, gyanúsítás, melylyel nálunk a katolikus egyházat támadják, idegen importálás. A katolikus egyház védelmében nincs meg a régi erély. Mi az oka? Az, hogy a katolikus egyház a királyi hatalommal szövetséget kötött, de azóta a hatalmat képviselő állammal ellenséges viszonyba keveredett s még se tért vissza az első századok keresztény alapjára, a néphez, melynek vezetője kell hogy legyen, ahol tanítania kellene az egyház törvényeit az állam tetszésére, ha lehet, de ha kell, az állam ellenére is! (Taps)

Vajjon az állam részéről most, mikor önkormányzatot akarunk, egy szűk önkor-

oz volt az egész. De azért a levegőben izzott a boldogság, hogy: ők most mulatnak

A férfi álarczosoknak, a tisztéknek mindegyike meg akarta mutatni, hogy ő már parisi jelmezből is volt és hogy ő nagyon kecses is tud lenni: ezért hát nagyon érelelné lettek a nagy törekvésben. Volt közöttük egy olasz utcai énekesnek öltözött álarczos is, erről senki sem sejtette, hogy ki lehet. Így lettek és nem tudták elképzelni, honnan szerzhette ezt az igazán kedves jelmezt. A többiről természetesen az első félórán tudták, hogy kicsoda, de azért kedves naivsággal megezergeték egymásnak azt az örömet, hogy adták a csodálatos tudatant.

Az olasz énekes személye kezdette őket most már bosszantani. Látják, hogy folyton folyvást egy pier-tel táncol, akiől perze mindenki tudta, hogy Léonie, az ezredes-kisasszony. Végre éjfél előtt már a török jelmezű ezredesnek is annyira furta az oldalát az olasznak a kiléte, hogy megkérdezte Léoniet:

— Te, ki ez az olasz?

— Fegalmam sincs róla.

— De hisz társalognál vele!

— Nem éretek apa, háznak meghívott vendégével csak szabad beszélgetnem.

— Akkor pedig meg kellett őt ismerned.

A leány felkaczagott:

— Az ám, csak hogy az olasz élt az álarczos jogával és elvátoztatta a hangját.

— Az ezredes csak dörögte:

— No hisz néhány percz mulva éjféli, akkor leveti mindent a lárvát, majd megtudjuk, ki ez a híres olasz.

Csak hogy ebben a pillanatban észrevette, hogy az olasz kisurrant a teremből. Utána rohant. Az előszobában látta, mint kapja magára a katonatiszti köpönyeget, amikor pedig az olasz levette az álarczát is, elfelkérte róla az ezredes, hogy őgmost török, oda ugrott:

— Larioux főhadnagy! Ön itt?

Az olasz egy kicsit hebegett:

— Ezredesem...

— Én ugyan tudom, hogy önnek még három napig szobafogsága van, miképp morészelt hát azt megszegni.

Az olasz csak mereven állt. Az ezredes szavába szerzőgett az izigvérig katonának a komolysága:

— Őa ebben a pillanatban vendégem. Majd elintézzük az ügyet szolgálatlag. De most visszajő a társaságra. Majd holnap beszélünk erről a dolgról tovább.

III.

— Főhadnagy ur, tudja-e, mit tett ön tegnap?

Larioux főhadnagy katonás egyszerűséggel felelt:

— Szobafogságom volt és mégis elmentem az álarczosbálba.

Az ezredes szemé acélosan nézett:

— Még pedig komoly ok: szolgálati hanyagság miatt kapta azt a szobafogságot. Fel és alá kezdett járni az irószobájában, hirtelen megállott a főhadnagy előtt:

— Azt hiszem, számolt a következőkkel. Nem értem ezt a vakmerőséget.

Ebben a pillanatban, mint a nyári zivatar bent termett Léonie és mire az ezredes felcsudott volna a meglepetéséből, már ott csimpaszkodott a nyakán.

— Nem volt ez vakmerőség. Tudod. Ez kötelessége volt a főhadnagynak. Tudod.

Laffroy ezredes azt hitte, hogy az agya beszűkítette a működését. Nagy vonatottan tudta csak kimondani:

— De miket beszélés, Léonie? Miképp kerülsz te ide?

Erélyes akart most már lenni, de mire akart, már pattogott a kis leány:

— Kötelessége volt. Tudod. Mert szeret engem. És nem szabad őt megbüntetned. Mert... mert... mert... én is...

Tovább nem folytatta, nem tudta folytatni, az utolsó szokat amugy is felgyertyeredve lehelte.

S az ezredes úgy érezte, hogy lefolyik az orozáján a köny.

... Mikor még ő is csak főhadnagy volt.

François Coppée.

mányzat illet minket? Nektünk nincs szükségünk korlátozásra, mi szabad versenyt követelünk a felekezetek sorában. Aki több jót tesz a népnek, érvényesítse erejét és hatalmát. (Taps, éljenzés.)

Minden egyház azt hiszi, hogy politikai szolgálatok után több előnyt kap, vagy másokat több jogoktól foszt meg. Még nincs törvény, melyet már 1868-ban megígért az országgyűlés a vallásfelekezetek egyenjogúságáról, — addig a vallási spekuláció kihasználja e helyzetet, a gyanúsítás, a gyűlölet keresetforrásokká lettek Magyarországon (Taps), melyből oly egyének tartják fenn magukat, kiknek az egyház belső életéhez semmi közük, kiknek feladata csak gyanúsítani, rágalmazni s piszkos vádakot terjesztani. (Taps.)

Szűnjék meg az osztozkodás az állami mindenhatóság körül. Krisztus nem az állami mindenhatóságot akarta megteremtteni, hanem a szabadságot s testvériséget. A 27-es bizottság tervezetét nem fogadja el. Követeljük jogunkat és támogasson bennünket a főpapság. (Viharos taps.)

Kiáltások: Ne hagyjanak minket cserbe!

Ugron: Ott van a história! Csak egy barát kellett, aki a keresztet vigye s mentünk utána. Álljanak a főpapok a mi élünkre s akkor lesz független autonómia, lesz katolikus intelligencia. (Viharos, meg-megújuló taps és éljenzés.)

Elnök az ülést felfüggeszti. A kongresszus tagjai Ugronhoz mennek s neki gratulálnak. Megújuló tapsvihar. A karzat is percekig tapsol és kiált:

— Éljen Ugron Gábor!

VIDÉK.

Végrehajtással fenyegtetett város. Nagyváradi város a közte és a közoktatásügyi kormány között létrejött régebbi egyezség szerint a budapesti reáliskola céljaira évenként 8000 korona dotációt tartozik fizetni s ezen a czímen jelenleg már 24.000 koronával van hátralékban. A város több ízben intézett kérelmet a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy tekintettel az intézet tisztán állami jellegére, oldja fel a dotáció fizetésének kötelezettsége alól. A miniszter azonban a várost kérelmével elutasította és visszavonhatatlanul ez év április 1-ig adott haladékos hátralék lefizetésére. Ha a város ezt a határpontot be nem tartja, a közoktatásügyi kormány végrehajtást vezet ellene.

Megették a kutyák. Borzalmas szerencsétlenség történt — mint nektünk jelentik Pusztaföldváron. Székács Lajos gazda három komondor kutyája rátámadt a községbe igyekvő Orvos Mária nevű 12 éves kis leányra. A szerencsétlen gyermeket a kuvaszok földre teperték s gégén harapták, úgy hogy a szegény kis leány megfuladt. Aztán neki látott a három bestia a kis leány holttestének felfalásához. A rémes eset 300 lépésnyire történt az Orvosék tanyájától, az apának látnia kellett a szörnyű eseményt, de mire futvást oda érkezett, a fékevesztett állatok összemarcangolták a kis leányt.

Betörés egy adóhivatalba. A beregszászi adóhivatal pénztárába a múlt éjjel ismeretlen tettesek betörték. A szoba vasajtáját carkából kifeszítették s a Wertheim szekrény elején három lyukat furiak, de mert itt nem boldogultak, a kasszát felfordították. Így sikerült ugyan nekik nagyobb lyukat furiak, de itt sem hatolhattak be s eredmény nélkül távoztak. A csendőrség nyomozza a betörőket.

Halál az árulásért.

— Saját tudósítónktól. —

Óai szokás a pásztorok között, hogy egyik a másikat, ha ez lopott, nem árulja el. A múlt héten — miat levelezőnk írja — a csantavéri pusztán Dinnyés Ambrus és Pörge Kis Imre juhászajtársak birkákat loptak. A lopásról tudott Feles Antal juhász is, aki azután megselekedte azt, hogy a két bojtár pajtását elárulta Nagy István gazdának.

Nagy feljelentést tett a két bojtár ellen s e napokban kellett volna a bíróság előtt megjelenniök.

Vasárnap éjjel valami mulatság volt a csantavéri pusztai csárdában. Ott mulatott Feles Antal is, az árulkodó bojtár. Dinnyés és Pörge Kis Imre megtudták, hogy Feles a csárdában van. Egész éjjel lestek rá, de csak hajnal felé tudták kézrekeríteni, amikor Feles gyanútlanul indult hazafelé a csárdából.

A két bevádolt juhász lesből megröghanta a gyanútlanul ballagó legényt s ott a pusztán agyonverték.

Másnap találtak rá Feles holttestére, a mikor értesítették a csendőroket az esetről.

A gyanu rögtön a két bojtárra irányult, a kik azonban erősen tagadták a gyilkosságot, de mert az éjszakának hol töltesét sehogysem tudták igazolni, a csendőrség letartóztatta őket. Később a hulla közelében egy birkafogó vaskampót találtak, amely a Dinnyés Ambrus bojtjáról esett le, amikor Felest agyonverték. Akkor azután a két juhász is beismerete bűnét s bekísérték őket a bírósághoz.

A vizaknai választás.

— Telefon tudósítás. —

Budapest, január 15.

Sehol az országban nem esett olyan cifra választás, mint a kis Vizaknán. A kerületben, melynek csak annyi a szavazó polgára, hogy 150 voks bőven elég a mandátum elnyeréséhez, két-három nappal a választás előtt megjelent egy barátságos idegen: dr. Hámory László. Fiatal, dus gazdag földbirtokos s mert tudta a módját, szinte rohamlépésben hódította meg a kerületet s noha négy ellenjelöltje is volt, ővé lett a győzelem.

Hámory és az emberei, — mint a mandátum ellen beadott petíció mondja — legelőbb az oláh papokat keresték fel s ezekkel alkudtak meg. A különben „passzív” románok, látván a pénzes jelöltet, ugyan-csak aktív részt kezdtek venni a választásban. Sorjába lezavartak Hámoryra, aki

így 159 szavazatra tett szert és 17 szónyi többséggel Vizakna képviselőjévé lett. Az ellenjelöltjei: Zeyk Gábor, a volt képviselő, továbbá Sipkés Sándor, dr. Hartmann Elek és Bródy Lajos fővárosi ügyvédek voltak, akik négyen együtt csupán 142 szavazatig viútk.

A választás ellen Kornberg Gyula és még kilenc választó petíciót adott be, a melylyel ma foglalkozott a Kuria dr. Pápai Andor elnöklése és Zachar bíró előadása mellett. A kérvényezőket dr. Ragályi Lajos képviselte a tárgyaláson, a választást dr. Darvai Fülöp és helyetteseként dr. König Ferenc ügyvédek védelmezték. A petíció az 1899. XV. t.-cz. 3. §-ának 1., 2., 10. és 27. pontjai alapján kéri a választás érvénytelenítését s felhossa első sorban, hogy Hámory nem választó és hogy a mandátumára, mint a kerületben teljesen ismeretlen ember, tisztán vesztegetés útján tett szert.

Alaki kifogás nem tétetvén a támadók kérvénye ellen, a Kuria tüstént az érdemleges tárgyalásba fogott.

Dr. Ragályi kijelenti, hogy a választást az 1899. évi 15. törvényezikk 3. §-ának csupán 1. és 2. pontjai alapján kéri megsemmisíteni. Mint a kérvényben tette, most is állítja, hogy Hámory Lászlónak nincs választójoga. Állítja továbbá, hogy Hámory tudtával, beleegyezésével és részességével a legleplezetlenebbül folyt a vizaknai választáson a vesztegetés.

Személyekedni nem kíván, de beszélnie kell az előzményekről. A kerületben nagyon kevés a választó, elég 150 szavazat a többséghez s így gazdag uraknak annál alkalmasabb talaj, mert a választók szegény oláhok. Ezek pedig azt hiszik, hogy a politikai jogot pénzé tenni jó szokás. — Szokás továbbá e kerületben, hogy ott nem felkérnek kiváló férfit, hanem megvárják, a míg jön valaki — pénzzel. És jött is Hámory, egyenesen az oláh pópákat keresve fel s velük csakhamar szépen meg is állapodott.

Történt pedig az akként, hogy először minden oláh iskolának 2000 frtot ígért. Utána pedig egy cseppet s m restelkedett tudtára adni mindenkinek, hogy a pénzzel nem fog takarékoskodni. És ezt be is bizonyította amerikai gyorsasággal. A választás reggelén kiállt a piacra és fél 9-től 9-ig szépen elintézt mindent, folyton kezében tartva pénzzel bőven megrakott tározóját. Tehát maga a jelölt cselekedett így, a mi mégis csak a ritkaságok közé tartozik.

Darvai választásvédő szerint tele van a petíció utvesztőkkel s csodálja, hogy vele a Kuria elé merészkedtek jönni. Mindenekelőtt bemutatja a pécsi kerület választói névjegyzékét, a melyből kitűnik, hogy Hámory igenis választható volt.

Hámorynak 159 választója volt s azt állítja a petíció, hogy ezeket mind félóra alatt vették meg, fizették ki és szavazattá l. Félóra alatt ez fizikai lehetetlenség, de különben is valótlán. Hámory semmi ilyes vesztegetésben részt nem vett s mert még a részessége sincs bizonyítva és csak ugy pusztán állítják, hogy Radján Miklós az ő alkalmazottja volt, az egész vád légből kapott valótlanság.

Ha Radján tett is valamit a javára és korteskedett, ezt a saját szakállára tehetette, mert ő nem alkalmazottja Hámorynak, nem is kurticsi lakos, mint ez, hanem budapesti. Ennek bizonyítására bemutatja a kurticsi előjáróság bizonylatát, amely szerint Radján Budapesten lakik. Végül rátért a védő az iskolai adományokra s a petíció elutasítását kérte.

A kuria elrendelte a vizsgálatot.

SZÍNHÁZ.

Szent Iván-éji álom. A Teréz kapitány premijere volt eredetileg kitűzve tegnap este, hanem egyik-másik okból azt egy nappal elhalasztották és a vasárnap este nagy sikerrel elővett Shakespeart adta elő helyette a színházulat. Kivéve a két primadonnát, azt hisszük, az egész társulatot foglalkoztatta a darab. Hozzászámítva azt a sereg gyereklányt és statisztát, elég mozgalmasan és nagyszabású kiállításban folyt le a Szentiván éji álom csodaszép története. A közönség elég szép számban nézte végig az előadást és alkalomadtán lelkesülni is tudott. Persze egyes szereplők sokat rontottak azon, amit mások a művészetükkel építettek, ez azonban általános rossz oldala a színházaknak. A főszereplők közül első sorban *Sabó Irma* és *Füzi Flóra* arattak méltó sikert. Ez a két művésznő tartotta a lelket az előadásban és kiegészítették a hézagokat, amelyek például *Takács* kisasszony nyomában támadtak. *Olgy* és *Szöke Sándor* finom, disztigvált játékokat produkáltak. Az erdei jelenésük különösen sikerült. Jók voltak még: *Pisoy* Ilonka, aki *Hermiát* játszotta igen ügyesen és *Bartha István* apró szerepében. (Sz-i.)

Ujházy Ede vendégjátékai.

Ujházy Ede, mint már tegnap is jeleztük, vasárnap este kezdi meg négy estére terjedő vendégfellépténe sorozatát. Ez alkalommal a színház igazgatósága a műsort a mester legjobb szerepeiből állította össze. Vasárnap este *Brisebarre* és *Nis* szenzációs drámája a *Parisi szegények*-ben, hétfőn *Constantin abbé*, kedden *Kölc önként feleség* és szerdán a *Paleskei notarius*-ban fog fellépni. A mester felléptei iránt általános érdeklődést tanúsít a közönség.

Teréz kapitány. Planquette bájos, melódikus zenéjű operettje, Teréz kapitány ma este kerül először színpadra. A darabból tegnap tartották meg a minden ízében sikerült jelmez-főpróbát. Érdekes látványossága az operettnek a harmadik felvonásban előforduló aratók ünnepe, mely nagy tetszésre tarthat számot.

Primadonna és színházigazgató.

Abban a perben, melyet Leszkay Andás, a Magyar Színház igazgatója indított Szoyer Ilonka, a színház volt primadonnája ellen, a bíróság tudvalevően a művésznő távollétében makacssági ítéletet hozott és arra kötelezte a kiasszonyt, hogy Leszkainak 16,000 korona vinkulumot fizessen. Az ítéletől Szoyer Ilonka művészi körutja alatt érteült s ügyvédje, dr. Farkasházy-Fischer Zsigmond utján igazolási kérelmet terjesztett a bíróság elé. Leszkay ügyvédje, dr. Lindner László ellenzte az igazolást, mire a bizonyítást a bíróság elrendelte ama körülmény tekintetében, vajjon a művésznő tudott-e idejében a keresetről. Tegnap folyt le ez a bizonyítási eljárás a VII. kerületi járásbírósnál dr. Kerskeméthy Emil kir. járásbíró előtt s annak befejezése után a bíróság az igazolási kérelemnek helyet

adott s a makacssági ítéletet hatályon kívül helyezte. Most a vinkulum kérdésének érdembeli tárgyalása következett volna, de előzetesen Szoyer Ilonka ügyvédje pergátló kifogást emelt azon a czímen, hogy a járásbíróság illetékességét igazoltnak nem találta. A bíróság a kérdés tárgyalását január hó 25-ére halasztotta.

ÚJDONSÁGOK.

Tulhajtott humanitás.

Debreczen, január 16.

A mi áldott országunkban, de különösen Debreczenben rettenetes lábra kapott az utóbbi időben az úgynevezett humanizmus. Ne tessék félreérteni. A társadalomnak kötelessége istápolni a maga elrothadt rétegeit. Ámde mindennek megvan a maga határa. A humanizmusnak tért kell ugyan engedni a huszadik században, de ez nem jelenti azt, hogy a tulhajtott emberieskedéssel, jószívűséggel valóságos járomba fogjuk a társadalmat, amelynek elvégre más dolga is van, mint folytonosan — és száz féle — jótéteményeket gyakorolni. Vannak emberek, a kik prés alá szorítják a város társadalmát és addig préselik, amíg a humanizmust ki nem szorítják belőle. Ezeket a humanizmus szörny tegeinek nevezem.

Azon gondolkodtam a minap hogy a Debreczenben oly nagy mérvű munkálkodást kifejtő *rabsegélyző egyesület*-nek tulajdonképen *vm-e egyáltalában létjogosultsága?* Ugy gondoltam, hogy létjogosultsága talán van, de arra, hogy a jótékonyaság forrását elvegye a másfajta szükségben élő emberek elől: *arra már meg sincs joga a rabsegélyző egyesületnek.*

A debreczeni fogházban, már a régi rendszerhez viszonyítva kényelmes élete van a bebörtönözött embereknek és éppen elég részük van a humanizmusban ott a fogház falai között. Fényes világítás, fürdő, könyvtár, étel — ugyan mit kívánhatnak még olyan emberek, akiknek jóesze bizonyára gazember is amellet? Alkalmuk nyílik arra, hogy dolgozzanak és pénzt keressenek a fogházban, úgy, hogy mire kikerülnek, tisztességgel élhessenek. A humanizmust elsőben is *ott kell gyakorolni, a hol kenyér nincs, de van tisztaság, van becsület.*

A rabok kedvéért nincs jussa senkinek tulhajtott zaklatásoknak tenni ki az anuélkül is megsarczott társadalmat. Ha őu jót akar tenni, akkor olyanokon segítsen, *akiknek első sorban kenyérre van szükségük, nem pedig olyanok érdekében fáradozni, akiknek csupán lelkiadományokra van szükségük.* A rabsegélyző egyesületnek az legyen a hivatása és csupán csak az, hogy lelki megtisz-

tulást adjon a társadalom lecsukott férgeinek, mert abban a világban csakis arra van szükség. A jótéteményeknek meg van a maguk egyenes oldala is, amelyet követni minden tehetős embernek kötelessége, de rosszul fogja fel a hivatását, *az a ki meg nem érdemelt helyen osztogatja a kenyeret.* A tulhajtott humanizmus pedig egyszerűen keres kiölvése a kor szellemének, amit nem tűzni, hanem elfojtani kell. *Szöbi.*

* Dr. Benedek búcsúja. A Dr.

Benedek János tiszteletére tervezett búcsulakomát a debreczeni vendéglős-ipartársulat rendezi. Ujabb megállapodás szerint a búcsulakomát pénteken este ugyan, de a Törő Imre vendéglőjében rendezik.

* **A közigazgatás egyszerűsítése Debreczenben.** A belügyminiszter egy leirata érkezett a napokban a városhoz, melyben részletesen körülírja a miniszter a sokat hangzott közigazgatási egyszerűsítés módjait. Ezt a leiratot a városi tanács kiadta tanulmányozás végett Ábrahám László t. főügyésznek. Mint értesülünk, a városi főügyész elkészülvén a tanulmányozással, vasárnap d. e. a városháza egyik tanácstermében a városi tisztviselőknek előadást fog tartani a miniszteri leiratban foglalt eljárási módokról. Ezen az előadáson nemcsak a városi tisztviselőket, hanem az érdeklődő közönséget is szívesen látják.

* **A Csokonai körből.** Tisztelettel értesítem a Csokonai-kör t. tagjait és általában a nagyérdemű közönséget, hogy minden vasárnap délelőtt 10—11-ig a Csokonai kör hivatalos helyiségében (Széchenyi utca 39. sz.) vagyok található, ahol szívesen szolgálok felvilágosítással a Csokonai-kör ügyeiben. Debreczenben, 1902. január 15. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

* **Kitüntetett tisztartó.** Ő felsége a király *Lojka* Károly tetőtleni uradalmi tisztartót a mezőgazdaság terén kifejtett közhasznú munkásságáért az arany érdemkereszttel tüntette ki.

* **Pályázat az ügyészi állásra.** A *Simonffy Béla* dr. halálával megüresedett kir. törvényszéki ügyészi állásra — mint értesülünk — a napokban hirdették ki a pályázati felhívást. A debreczeni bírói kar nem egy kitűnő tagja pályázik az ügyészi állásra, de előre még csak sejteni sem lehet, hogy kit neveznek ki *Simonffy Béla* örökébe, mert — sajnos — a magyar törvényhatósági közegok előléptetése körül még ma is nagy szerepet játszik a protekció. Akinek több az ilyenfajta támasza, — ha kevésebb alkalmas ember is — annál több a kilátása a kinevezésben.

* **Az élelmes szabó.** Egy kisebb vidéki város viczinális vasuti állomásán történt az alábbi érdekes eset. Egy ur elutazása előtt ruhát akart magának csináltatni. Betért tehát egy szabóüzletbe, hogy mértéket vétesse. A szabó a korcsában

volt, az üzletre a felesége vigyázott, a ki bizony nem értett a férfimértékhez. Az illető ur eltávozott s az állomásra sietett. Ez alatt megérkezett a szabó s nehogy elveszítsen egy üzletfelet, kirobogott a vasúthoz. A viczinális indulófélben volt, de ez nem gátolta a szabót abban, hogy be ne ugorjon a kocsiába. Gyorsan mértéket vett s amenynyiben a viczinálisról való leugrás inkább tréfa, mint életveszély, leugrott a kocsirol. Hazament s most varrja a ruhát. És még azt mondják, hogy a hazai iparosok ne éllemesek.

* **A főispán Budapesten.** Puky Gyula főispán családja látogatására Budapestre utazott. A főispán több napot tölt el családjával körében és csak e hó 22-én tér ismét vissza.

* **Debreczeni gazdász bál.** A farsangi naptár gazdag az idén. Majdnem minden napra jelez bált. A gazdász bál, melyre most különösen hívjuk fel az érdekeltek figyelmét, ma este lesz a Bika dísztermében. Jó mulatást kívánunk.

* **Ujabb névtelen levelek.** A múlt évben oly nagy port felvert „névtelen levelek” ujjannau ismét jelentkeznek és a város egyik másik előkelő családját a leggaládabb módon halmozak el piszkolódásokkal. Annak idején, sem a rendőrségnek, sem a fővárosból idecsődített detektíveknek nem sikerült kinyomozni a névtelen levelek küldőjét, neha — mint biztos forrásból értesülünk — az állam kincstárnak 3500 korona költsége ment a nyomozásra. Ujjabban négy előkelő debreczeni családdhoz érkeztek a legaljasabb rágalmakkal telt levelek. Az ügyben ugyan folyik valamiféle büntügyi vizsgálat három debreczeni fiatal ember ellen, akiket a levelek írásával gyanúsítanak, de mindez csak bizonytalan gyanúsítás, olyan, amely az írásszakértők kétes véleménye alapján támadt. A névtelen levelek írója, amint több adatból ki is tűnik, holmi elmeháborodott, szerencsétlen ember lehet, akit pervez ösztön sarkal az ilyen botrányos dolgok elkövetésére. Az ujjabban érkezett névtelen levelek a többi pár száz mellé kerültek.

* **A oszmadiák bálja** tegnap este zajlott le nagy érdeklődés mellett. A terem egészen megtelt s a mulatság igazi magyaros mulatság volt, ahol kitűnő hangulat, fesztelen jókedv uralkodott. A mulatságon megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban állította össze lapunk tudósítója:

Asszonyok: Kárászi Istvánné, Szentesi Károlyné, Végvári Istvánné, Botos Sándorné, Tómpa Ferenczné, Csúrka Józsefné, Kaszás Dánielné, Mintzer Antalné, Kis Péterné, Kósik Istvánné, Daku Jánosné, Tóth Gáborné, Bartha Istvánné, Vétrsi Istvánné, Molnár Imréné, Takács Imréné, Váradi Lajosné, Bogdán Lajosné, Bonisz Lajosné, Szabó Imréné, Zsiska Istvánné, Gál Andrásné, Barta Jánosné, Géder Mihályné, Bakonszegi Imréné, Szabó Lajosné, Mónus Istvánné, Uri Lajosné, Varga Peterné, Kádár Józsefné, Kis Lajosné, Kis Mihályné, Máthé Lajosné, Szabó Sándorné, Nagy Istvánné, Máthé Józsefné, Bőszörményi

Imréné, Balogh Istvánné, Kurucz Miklósné, Tóth Józsefné, Kovács Benjáminné, Varga Lajosné, Erdélyi Józsefné, Püspök Sándorné, Sallay Sándorné, Miszi Lajosné, Szabó Sándorné, Szilvassy Kálmánné, Kis Józsefné, Csizmadia Istvánné, Miszi Károlyné, Kurucz Istvánné, Dobszay Jánosné, Prém Ferenczné, ifj. Prém Ferenczné, Kovács Istvánné, Szilágyi Józsefné, Nosztray Istvánné, Péntek Sándorné, id. Bagdi Károlyné, Sáfirány Imréné.

Leányok: Szabó Rózsika, Tóth Juliska, Mónus Sarolta, Uri Juliska, Máthé Juliska, Kiss Eszti, Medgyessy Erzsike és Róza, Nagy Ilonka, Bőszörményi Róza, Csizmadia Pirooska, Varga Rózsika, Kovács Juliska, Püspök Mariska, Erdélyi Margit, Sallai Zsuzsika, Kiss Eszti, Király Jolán, Prém Eszti, Berényi Juliska, Nehéz Mariska, Kovács Eszti, Péntek Erzsike, Bagdi Pirooska, Péntek Mariska, Nónász Erzsike, Kárász Juliska, Szentesi nővérek, Nagy Juliska, Végvári Juliska, Tompa Rózsika, Kaszás Erzsike, Kis Zsuzsika, Gál Margit, Kósik Eszti, Pál Annuska, Tóth nővérek, Daku Mariska, Bartha nővérek, Dézsi Róza, Bursi Juliska, Takács Mariska, Bakonszegi Juliska, Bogdán Rózsika.

* **Eljegyzés.** Sternberg Mór helybeli kárpitos és díszítő és Weisz Lujza jegyesek.

* **A Debreczeni Torna- és Kerekpáros Egyesület** hangversenyét rendező bizottság tisztelettel értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a hangverseny a Zenedében folyó hó 19-én (vasárnap) d. u. fel öt órakor fog megtartatni, nem pedig délelőtt.

* **A kereskedő bál** elnöksége ez uton kéri fel mindazokat, kik a bálra páholyt előjegyeztek, hogy azt legkésőbb e hó 18-ig Somossy László b. b. alelnöknél (Donogán és Somossy cég) okvetlen váltassák ki, hogy esetleg a még maradandó páholyokat a jelenkezőknek ki lehessen adni.

* **Élelmiszerek árúsítása italmérők által.** A kereskedelmi miniszter 1900. évben kiadott rendelet utján az iránt intézkedett, hogy az italmérők, akik üzletükben élelmiszerek keresetszerű eladásával, valamint azok az italmérők, kik élelekek és élelmiszerek kiszolgáltatásával is foglalkozni kívánnak, megfelelő iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt váltani tartoznak. Minthogy a kerületi előjárások ezen az alapon igazolványokat, engedélyeket általában kiadják, s miniszter kijelenti, hogy az előbb említett rendelkezésből, nem következik az, hogy az italmérőknek most már feltétlenül jogos igényük lehet az iparigazolványok elnyerésére az esetben is, ha azok esetleg egyes helyhatósági rendelkezés által az ételek és élelmi szerek kiszolgáltatásától el vannak tiltva. Figyelmezteti tehát a miniszter a várost, hogy ott, ahol az italmérőknek az ételkiszolgáltatás szabályrendeletileg meg van tiltva, ily iparjogosítványt ki ne adasson.

* **Kefegyári munkások táncvígalmá.** A Stern József és testvére kefégyárának személyes jóteknony segély-alapja javára február hó 8-án, szombaton a Margit-függő villanyvilágított dísztermében a városi zene-egylet és Kis Bela zenekara közreműködésével zártkörű táncvígalmat rendez. Belépő jegy személyenként 1 korona 20 fillér. Családjegy 8 személyre 3 korona.

* **Halálozás.** Diószegi Erdődy András életének 49-ik, boldog házasságának 5-ik évében, a f. évi január hó 14-én, éjjeli fél 12 órakor, hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult hült tetemei f. hó 16-án d. u. 2 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint az újfehértói temetőbe örök nyugalomra tétetni.

* **Weisz Sándor férfi szabó** és uri divat üzletében angol és hazai gyártmányú szövetekből ruhák mérték után jutányos áron k szitotnek. *Egyhe tel miatt* a raktáron levő összes téli áruk u. m. jaegeringek, orosz hó és sárczipők, vadász harasnyák rendkívül olcsó áron adatkak el.

* **Holttest a vasuti síneken.** (Éjjeli express tudósítás.) Hétfőn hajnalban Aracs közelében a vasati síneken egy nő holtstere találtak, a melyen a vonat keresztülment s a fejét teljesen levágta a törzstől. Reggel akadtak rá a holttestre s rögtön értesítették a járásbiróságot, ahonnan a kiküldött bizottság megállapította, hogy az asszony már halott volt, amikor a sínek közé került. Ezt igazolta azon körülmény is, hogy a holttest fején egy nagy repedést találtak, amely baltacsapástól eredt. A hullában Csebenjác Joczó aracs lakos feleségére ismertek s ennélfogva első sorban is a férjet vették vallatóra. Csebenjác úgy tett, mintha semmit sem tudna a dologról s még ő bámult legjobban, amikor megmondták neki, hogy a feleségén keresztülment a vonat. Csebenjácnek van egy 8 éves kis fia is, aki mikor meghallotta, hogy az anyja meghalt, elmondta, hogy az apja vasárnap este részegen ment haza s az anyjával verekedni kezdett. Verekedés közben az apja egy baltát kapott fel s azzal fejbe ütötte az anyját, mire az elesett. Csebenjác akkor kivonszolta az asszonyt a szobából s hogy azután mi történt, a kis fiu már nem tudta, mert az apja rázártá az ajtót. A vizsgálat ezután kiderítette, hogy Csebenjác oly szerencsétlenül ütötte meg a feleségét, hogy ez az ütés következtében meghalt. Csebenjác, hogy a gyilkosság t elpalástolja, a hullát kivitte a vasuti töltésre s ráfektette a sínekre. A vonat keresztül is ment rajta, de a koponyán a balta nyoma meglászott s így Csebenjác büne kiderült. A gyilkost letartóztatták.

* **Parátor.** Köszvény, csuzt, rheumát, idegességet, izületi fájdalmakat, párszor használva, megszüntet. Ára 70 fillér. Kapható Jóna és Jóna drugerijában. —

TÁVIRATOK.

Tisza Kálmán képviselő.

Budapest, január 15. Abrudbányáról jelentik, hogy Tisza Kálmánt ma egyhangulag az abrudbánya-verespataki választókerület képviselőjévé választották.

Öngyilkos református lelkész.

Kalocsa, január 15. Bontza Gyula duna-szentbenedeki református lelkész

ma revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkos felkész levelet hagyott hátra, melyben megírta, hogy gyógyíthatlan betegsége kergeti a balába.

Kolozsvár szenzációja.

Kolozsvár, január 15. Páratlan vakmerőséggel elkövetett s valószínűleg rémregénybe illő rablási kísérlet történt ma délelőtt Kolozsvárott, melynek csakaem áldozatául esett egy szegény pénzes levélhordó. Pár nap előtt ugyanis egyik főutcai házban két elegánsan öltözött fiatal ember jelent meg s johallgatókul bemutatkozva, kibéreltek egy butorozott szobát. Ma délelőtt aztán Burger Károly pénzes levélhordó jelent meg a két fiatal ember lakásán hogy egy 2 koronáról szóló utalványt kézbesítsen nekik. Míg a szegény levélhordó a pénzt előkereste táskájából, az egyik fiatalember fejével úgy főbevágta, hogy menten összerogyott, a másik pedig táskáját káparintotta kézhez, mely mintegy 1200 koronát tartalmazott. Mindez természetesen nem ment z j nélkül s mikor a két gonosztevő menekülni akart becses zsákmányával, a ház lakói összefutottak és lefűlelték őket. A rendőrségnél aztán kiderült róluk, hogy korántsem johallgatók, hanem Fried Henrik és Szücs Gyula, rovott multu csavargók, kik maguk adták fel a két koronát a saját címükre, hogy a pénzes levélhordót kirabolhassák.

Munkás forrongás.

Páris, január 15. A „Havas” ügynökség jelenti Barcelonától: A munkás-forrongás növekszik. A sztrájkoló botokkal, késekkel és revolverekkel fölfegyverkezve megrohanták a gyárakat, hatalmukba kerítették a szerszámokat és elpusztították a gépeket. A polgárőrség a sztrájkolókra lött. A kohómunkások gyűlést tartottak és elhatározták, hogy folytatják a sztrájkot. Azt hiszik, hogy a külföldi munkások támogatásával fél évig sztrájkolhatnak.

Angol diósekvés.

London, január 15. Asquith tegnap Henleyben beszédet mondott, a melyben azt mondta, hogy az angolok pártkülönbség nélkül mind úgy vélekednek, hogy bármely nemzet hadserege, a világtörténelem bármely korszakában is, büszke lehet, ha bátorság, kitartás és emberiség tekintetében összehasonlítják a dél-afrikai angol hadsereggel.

Henrik hercege Amerikában.

Washington, január 15. A kabinet ma összeült, hogy Henrik porosz herceg vár látogatásáról tanácskozzék. A fogadás végleges programját még nem állapították meg. Rossevelt elnök és Hay külügyminiszter egyszerű ünnepségeket akarnak rendezni a herceg tiszteletére.

A nagy sztrájk Spanyolországban.

Barcelona, január 15. A gyárosok a szenátorokhoz, képviselőkhez és hatóságokhoz memorandumot intéztek, a melyben kijelentik, hogy még egyszer appellálnak a munkások belátására és holnap újra megnyitják a műhelyeket a tíz órai munkaidő alapján és azzal a kijelentéssel, hogy a munkások jogos panaszait figyelembe fogják venni. Ha azonban a sztrájk vagy a megfélemlítő kísérletek tovább tartanak, bezárják gyáraikat, kivándorolnak és a külföld oltalma alá helyezkednek.

Az osztályorsjáték.

Budapest, január 15. Az osztályorsjáték mai húzásán a következő számokat sorsolták ki: 10 000 koronát nyertek: 1191, 21668, 3122. 5000 koronát nyertek: 63093, 69427, 89316. 2000 koronát nyert: 10604, 1000 koronát nyert: 31237. 500 koronát nyertek: 586, 948, 3735, 13871, 14320, 30462, 32458, 33024, 3768, 38381, 46593, 37158, 48646, 50592, 58987, 69509, 72 80, 80128, 80461, 82503, 84693, 90885, 91905, 97867.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

Január 16-án. Gazdászok tánczesztélye.
 „ 18-án. Függetlenségi-Kör tánczesztélye.
 „ 18-án. Postások bálja.
 „ 19-én. Ásztalos ifjuság bálja.
 „ 23-án. A Polgári Kerékpáros-Egylet hangversenye.
 „ 25-én. Kereskedők bálja.
 „ 26-án. Polgári Kör bálja.
 Február 1-én. Bohóc-estély.
 „ 2-án. Iparos-Kör bálja.
 „ 8-án. Jogás és Tisztviselő-Kör tánczesztélye.
 „ 15-én. Füller-egylet tea-estélye.

HIREK.

Éjjeli posta.

× Széll Kálmán állapota (Éjjeli express tudósítás.) Dókus Ernő, a szabad-
 elvű pártkör igazgatója tegnap este a párt-
 kör tagjainak nevében táviratilag tudakozó-
 dott Széll Kálmán állapota felől. A táviratra
 Széll Kálmán a következő táviratban
 felelt:

„Javulás állandó; a seb gyorsan
 gyógyul. Köszönöm a szives tudáko-
 zódást.

Széll Kálmán.”

× Eitünt bankár. (Éjjeli express tudósítás.) Császár Rikárd budapesti születésű huszonhat éves bankbizományos napokkal ezelőtt elhagyta lakását s azóta nyoma veszett. Császár nős ember, a kit — hr szerint — az utóbbi időben jelentékeny pénzvesztések értek.

× Váltóhamisító földbirto-
 kos. (Éjjeli express tudósítás.) A rend-
 őrség országszerte köröz egy földbirto-
 kost, a kit sz a vád terhel, hogy egy
 budapesti takarékpénztár kárára négy-
 ezer koronás váltóhamisítást követett
 el. A körözött Steuer József, 62 éves,
 nős ember, a ki a vas megyei Ság köz-
 ségben született. A köröző levél adatai
 szerint alacsony termetű barna ember,
 beszél magyarul, németül és zsidóul.

Véres bíró választás.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy vérengzés történt — mint leve-
 lezőnk írja nekünk — hétfőn Lunka köz-
 ségben, ahol bírót választottak. A köz-
 ség lakossága felerészben magyar, felerészben
 román. Eddig az volt a szokás, hogy egy-
 szer magyar, máskor meg román emberrel
 töltötték be a bírói széket. Legutóbb román
 bíró volt a községben és a magyarok ter-
 mézetesenek találták, hogy most magyar
 üljön a bírói székbe.

A legutóbbi képviselőválasztások alkal-
 mával a románokat felizgatták, mivel akkor
 kisebbségben maradtak, kiadták a jelzőt,
 hogy ezentul a községekben érvényesítsék
 szavazatukat. A mostani bíróválasztásnál
 semmi jel sem mutatott arra, hogy a román-
 ok bíró jelöltet állítsanak. Csak az utolsó
 napon léptették föl Csóka Vizsáriót, aki
 előtte való nap járt a főszolgabírónál, ahol
 a kérvényét beadta. Két pályázó volt a
 bírói állásra, Ménes Imre, a magyarok
 jelöltje és Csóka, a románoké. A választá-
 shoz megjelent szolgabíró mind a kettőt
 jelölte s megkezdődött a szavazás.

Amikor a románok látták, hogy a
 magyarok jelöltje többségben van, elállták
 a községház kapuját s a magyarokat nem
 akarták beereszteni. Ezt az erőszakoskodást
 rögtön bejelentették a szolgabírónak, a ki
 rendet akart csinálni, de a románok nem
 távoztak a kapuból. Ekkor a magyarok
 erőszakkal akartak behatolni, amiből aztán
 véres verekedés támadt.

A románok késsel támadtak a ma-
 gyarokra s viszont a magyarok is kést rán-
 tottak védelmükre és olyan verekedésre
 került a dolog, hogy Juczu Gligor és Mua-
 tyán Todor még ott a harcstéren elvérzett
 s igen sokan súlyos sérülést szenvedtek. A
 verekedésre a szavazást felfüggesztették és
 az időközben táviratilag értesített csendő-
 ség megérkezett s nagynehezen helyreállí-
 totta a rendet, de azóta állandóan csend-
 őrok őrzik a faluban.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

Erre lett csak igazi öröm. Most már
 tudják, hogy a hosszas várakozás, az utban

támadt aggodalom után végre bekövetkezik, amit olyan hön óhajtottak. Találkozni fognak Ilonával, a macrosi gróf leányával.

A gróf édes izgatottsága nőttön nőtt, amint a világvárost közelebb érték, amint a vonat Párishoz közelebb jutott.

Mikor megérkeztek, mintha nehéz kő szakadt volna le a macrosi gróf szívéből.

— Végre! Ujra itt vagyok! Istenem, milyen boldogság! Amilyen fájdalmas, amilyen kínos, gyötrelmes volt az a pillanat, amikor tizennégy év előtt elhagytam ezt a várost, olyan boldogságteljes ez a pillanat, amikor reménytelenül újra megérkeztem.

A gróf öröme átragadt Leonóra is és a báróra is. Ők is éppen ilyen gyönyörűségnek érezték a viszontlátás kínálkozó édes perceit.

Kocsira ültek.

— Hová megyünk? — kérdezte a kocsis.

— Szállodába — szólta a báró.

— Nem, nem, — igazította ki a macrosi gróf. — Rám nézve minden pillanat, amelylyel késlekedem, hogy az én drága gyermekemet, egyetlen leányomat lássam, egy örökkévalóságnak tetszik. Menjünk egyenest hozzá. A szállásról lesz alkalmunk azután is intézkedhetni.

— Igaz! Ugy van, — helyeselte a neje Leonora — látni akarom én is a leányomat, a gyermekünket!

A báró természetesen készséggel engedett. A gróf megmagyarázta a bárónak, hogy hová hajtsen a mindannyian örömtől lelkesülten várták az édes pillanatot, amikor megérkeznek, amikor újra látják a macrosi gróf szép leányát Ilonát.

— Folyt. köv. —

A tenger fia.

— Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyi József.

Beeman azonban milliomos. Láttam a külön vonatját. Persze.

— Nos az apámat úgy hívják, hogy „többszörös milliomos és két külön vonatja van”. Az egyiket én utánam nevezték „Harvey”-nek, a másikat az anyám után: „Constance”-nek.

— Megállj csak. Az öreg nekem megtiltotta, hogy esküdjem, de talán neked szabad. Mielőtt tovább megyünk, azt akarom, hogy mond, hogy ebben a perczben halj meg, ha hazudsz.

— Hát jó, mondá Harvey.

— Az semmi. Mond: „Halj meg ebben a perczben, ha nem mondok igazat.”

— Halj meg itt, ebben a pillanatban, mondá Harvey, ha minden szó a mit mondtam, nem a meztelen igazság.

— A százharmincz négy dollár, meg a többi is? mondja Dan. Hallottam, mikor az öreggel beszéltem és szinte vártam, hogy fel-fel valami, mint Jonást.

Harvey elvörösödve ellenkezett minden hitetlenséggel szemben. Dan eszes fiú volt a maga sorában és tíz percznyi kérdés-kösdés után teljesen meggyőződött, hogy Harvey nem hazudik — sokat. Azonkívül a legborzasztóbb eskü is kötötte és ha nem szólta volna igazat, most nem ülne ott elevenen az orrát törülgetve.

Mikor Harvey töviről hegyire leírta az ő utána nevezett vonat belsejét, Dan arczán kárörvendő mosolylyal mondja:

— Pést, én hiszek neked Harvey. Az öreg azonban most először életében tévedett benned.

— Persze, hogy tévedett, mondá Harvey, aki egy korai bosszún törte a fejét.

— Dühös lesz rettentőn. Rám nézve nincs borzasztóbb valami, mintha tévedesen kapja önmagát. Dan hátradőlt és a czombjait kezdte paksolni. Harvey, vigyázz, ne hogy tetézd a bajodat!

— Nem akarom, hogy megint megüsdön. Majd elvégzem én vele a bajomat.

— Sohse hallottam, hogy valaki rendbe jött volna az ő eggel. De biztosan megütne ismét. Minél jobban tévedett, annál inkább dühös. De arany bányák, pisztolyok —

— Egy szót sem szóltam én pisztolyról, mondá Harvey, mert eszébe jutott az eskü.

— Igaz arról nem szóltál. Két külön vonatot, az egyik Harvey, a másik Constance; kétszáz dollár havi zsebpénz, mind elég arra, hogy az ember ne dolgozzék tíz és félért havonta. Ez az időszak legjobb fogása! mondá Dan nagyot kiáltva.

— Nos hát igazam volt? kérde Harvey, aki azt hitte, hogy talált valakit aki vele érez.

— Sőt, nagyon tévedtél, hibás voltál. Állj föl és gyere mellém munkába, mert ki kapsz, én meg kétszeresen, mert támogatlek. Az öreg nekem két porczót adna, mert a fia vagyok, aztán ő nem olyan aki egyiket vagy másikat jobban kedvelné. Ugy gondolom, haragzol rá. Én is gyakran megcselekszem, de az öreg végtelen igazságos ember, tudja az egész személyzet.

— Ez ugyan igazságnak látszik, mondá Harvey vérdő omrára mutatva.

— Az semmi. Legalább kifolyik a rossz vér. Az öreg csak az egészséged javára tette. Nézd csak: én — az Isten tudja — nem tudok érintkezni olyan emberrel, aki az öreget, vagy engem, vagy akárkit a We're Here-en tolvajnak hisz. Mi nem vagyunk holmi züllött parti népség semmi körülmények között. Mi halászok vagyunk akik már hat esztendeje együtt járjuk a vizeket. No hogy ebben tévedj! Mondtam hogy az öreg nem engedi, hogy esküdjem, más különben meghitelnék rá. De ha lehetne úgy meghitelnék a dollárok dolgában. Azt mondanám szórul-szóra amit te mondtál, hogy se én, se az apám — pedig csak mi ketten nyultunk a ruhához mióta a hajón vagy — nem tudunk semmit a pénzről. Ezt mondom én. No most!

A vér-csapolás természetesen megtisztította Harvey agyát egy kicsinyes és talán a tengeri elhagyatottság is közbejárt-szott a dolgban, mert így szólt:

— Hát jól van. Zavartan nézett magára, majd ilyképen folytatta: Azt hiszem egy fulladástól megmentett emberhez nem épen illően viselkedtem Dan.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma csütörtökön, január hó 15-én,

Teréz kapitány.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Vardanil Márki, ezredes — Szathmáry.
Teréz, leánya — — — Komlósy.
Hercóine, a márki huga — — — Szigeti L.
Philipp de B. Bogardo, kapitány — Székely.
Duver, királyi közjegyző — Sziklay M.
Sombreno, ezredes — — — Nagy Gy.

Holnap pénteken, „A” bérletben, másodsor:

Teréz kapitány.

Leszállított árak!

Szabó Lajos Fiai

üzégnél.

4 1/2 mtr. 120 cm. széles fekete szövet f. 1-75 kr.	
4 1/2 " " " színes " " 2-15 "	
4 1/2 " " " divat " " 2-25 "	
4 1/2 " " " finom divat " " 2-45 "	
7 " " " jöminőségű vetez hazai " " 2-20 "	
1 drb 6 szem. kávé s abrosz " " 1-30 "	
1 " 6 " fehér vászon teríték " " 2-75 "	

Az idény legújabb divatszövetje

130 cm.

Homespun és Cybbeline

ezelőtt f. 2-25 és f. 2-80: most csak 1 frt és 1 frt 30 kr.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tőzsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágású

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére.

Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítottatik.

Kónya László

órák Debreczen, Kossuth-utca

Városház-épület,

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő szolid berendezésű

óra üzletét és érajavitó műhelyét.

Mindenmü órák javítását és átalakítását gyorsan és jutányos árak mellett.

Régi arany és ezüst tárgyakat, vagy legmagasabb árért beváltak vagy becserélek.

Valódi Moszkvai Karaván teak,

Valódi Moszkvai „Popoff”,

Valódi Jamaika-rum,

Valódi francia Pezsgők,

Valódi francia likőrök,

Valódi francia Cognac,

Kitünő magyar Cognac,

Kitünő magyar Tokaji-Asszok,

Kitünő magyar peccsenye-borok,

Kitünő magyar asztali-borok,

Kitünő magyar Tea-sütemények,

Kitünő magyar Czukorka-specziálítások

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCA 7.

Uj nagy fűszer-árjegyzék kívánatra ingyen.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Telgyfa szőlőkaró 4, 5, 6 és 7 sikkos hosszú kapható Hegedűs Emil tüzifa-kereskedőnél. Arany-János-utca 16. sz. a.

Négy darab „István” gőzmalom részvény 600 koronáért darabonként eladó. Kassilag Testvérek-nél Pozsonyban.

Szent-Anna-utca 43. szám alatt két utcai szoba butorozva kiadó.

Uj használatlan teljes Pallas-Lexikon díszes stanzozású félbőr felárban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó 3 szobás utcai lakás (új épület) szonnal vagy májusra. Morgó-utca 19.

Eladó ház Morgó-utca 28. szám ház után való két földjével tanyaföld, a házban 8 nyílás szőlő és Ujkeztben, a baromvásárral szemben, 2 kaszálló a garson 18 hold. Értekezhetni: Kemencs utca 13. szám alatt a tulajdonossal.

Bercsenyi-utca 109. számú sarok-ház kedvező áron eladó.

Hentes-üzlet jó helyen — jó forgalommal eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó ház. A csapó utca 48. sz. ház eladó. Értekezhetni: Nagy Ferenc Takarékos és Hitelintézetnél a gázgáttal.

Egy gyakorlott simzónó felvétel Füstös Testvérek kézimunka-üzletében.

Köhögésnél legjobb a Dr. Burger Borsy-főle **Pemeteli cukorka** Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Egy új adómentes ház 2 urilakással jó vizű kut, gázbevezetéssel részletfizetésre eladó. Vendéglőnek is alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

Bármily mennyi ében veszek 1/2 és 1 tr. üres üvegeket donaurált szesz töltéshez Békás Emil Piac u 80

Kiadó azonnal a központban Kossuth-u.

6. illetőleg Sas-utca 3 ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garzon-lakás, gáztűzhelyekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sertés-végő Társulat helyisége mellett 3 tágas rakarhelyiség egyenként vagy együtt szonnal kiadó. — Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-utca 57-ik sz. a.

Prágai sonka bécsi- és hid g felvágottak kapható Czegléd és polgárnál.

6 szoba, előszoba mellékhelyiséggel kiadó. Szt.-Anna-utca 48. sz. alatt.

Wertheim pénzszekrény 3-as eladó. Cím a kiadóban.

Utczai lakást 3-4 szobával, a város-házhoz közel május elsejére ke esek, esetleg házat megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Kifunó (kóser) ebéd koszt kapható (Miklós) Iskola-utca 1. sz. a.

Kötűnő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-keztyük utazítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Uj hentes-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

Szent-Anna-utca 6. sz. a. (Zivuska-ház) a mai kornak megfelelő

hentes csemegeáru-üzletet nyitottam.

Hol naponta állandóan friss sertés-hus, friss- és füstölt kolbász, friss tepertő, zsírnakvaló, friss szalonna és hár, sonka, Debreczen, Kassal- és Prágai nyers és főtt állapotban, virsli, szalvaládé- és pariser. Szóval mindenféle hentes árut a legizletesebben készítve, a legolcsóbb napi árak mellett kaphatók. Figyelmes kiszolgálást biztos tok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelttel:

RÁCZ MIHÁLY,
hentes-mester.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SŐSBORSZESZ

Amely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden gyógyszerüzletben, valamint gyógyszer-tárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA
gyógyszertára és illatszertára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1901. Nyomatott a városi könyvnyomdában.

1736-1786
1901.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírói bíróságnak V. 1101/4. V. 3181/3. 1901. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági Bank és az Első Debreczeni fakereskedő-társaság részére Keszler Jakab és társaitól 180 kor. és 500 kor. tőke, ennek esedékes 6% kamatai és eddig összesen 135 kor, 22 fill. parköltség erejéig 1901. évi április hó 15. és 1900. jan. 19-én bírósággal le- és felülfoglalt és 820 koronára becsült butorok és egyébektől álló ingóságok 1902. évi január hó 18-án délelőtt 10 órákor kezdetét veendő és először Kaudia utca 19. sz. alatt, azután Széchenyi-utca 1. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901. évi december hó 20-án.

Sugar Gyula, bírói kiküldött.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legutányosabb árak mellett

Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu

asztali és függő

lámpákat,

Astral, Meteor, Apolló, Csoda, nap-, villám, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcelán és angol fanyogó- és tea-, kávé-, mocca- és mosdó, valamint mindenemű asztali, egyszobás és liquerös üve- készleteket, majolica bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál

